

Напрями модернізації фінансового забезпечення системи соціальної підтримки населення України

Стаття присвячена обґрунтуванню напрямів удосконалення фінансового забезпечення системи соціальної підтримки населення України. Досліджено сучасний стан фінансування видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення населення, виокремлено основні проблемні питання у цій сфері. Запропоновано шляхи підвищення ефективності використання цієї статті бюджетних видатків та заходи, що сприятимуть оптимізації фінансового механізму їх бюджетного забезпечення.

Ключові слова: програми соціальної підтримки населення, соціальний захист та соціальне забезпечення, соціальні видатки бюджету.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Як соціальна держава Україна має розвинену систему соціальної підтримки населення, що включає підтримку доходів у грошовій та натуральній формах, надання соціальних послуг та соціальних пільг у формі звільнення або зменшення плати за окремі види послуг (транспортних, житлово-комунальних, побутових, медичних тощо). Проте, незважаючи на значні суми ресурсів, що спрямовуються на фінансування системи соціальної підтримки, рівень соціальних гарантій держави залишається вкрай низьким, а програми соціальної допомоги не вирішують проблем малозабезпечених категорій населення.

Стан дослідження проблеми. Окремим проблемам оцінки розвитку та фінансового забезпечення соціальної підтримки населення присвячені праці відомих вітчизняних науковців: В. Гейця, М. Долішнього, М. Карліна, В. Куценко, Е. Лібанової, І. Лукінова, В. Мандибури, О. Макарової, В. Новікова, С. Пирожкова та інших економістів. Водночас обмеженість бюджетних ресурсів на сучасному посткризовому етапі розвитку національної економіки актуалізує необхідність більш ефективного використання всіх соціальних видатків держави, зокрема тих із них, що спрямовуються на соціальну підтримку вразливих категорій населення, визначаючи потребу в уточненні напрямів удосконалення механізму їх фінансового забезпечення.

З огляду на це **цілі** даної статті полягають у висвітленні проблемних аспектів фінансування тих соціальних гарантій держави, що забезпечуються через систему соціальної підтримки населення та обґрунтування можливих шляхів підвищення ефективності їх використання та загальної оптимізації фінансових потоків у сфері соціального захисту.

Виклад основного матеріалу. Згідно з чинним Бюджетним кодексом України [1] видатки на фінансування соціальної сфери розмежовуються між бюджетами різних рівнів, включаючи Державний та місцевий бюджети. При цьому фінансування соціальних послуг, які безпосередньо споживає населення, здебільшого здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів. Зокрема, з цього джерела забезпечується надання

Герасименко Ганна Вячеславівна, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України, м. Київ.

гарантованих Конституцією України суспільних послуг, таких, як освіта, охорона здоров'я, соціальний захист; за рахунок коштів місцевих бюджетів утримуються заклади культури, фізичної культури і спорту, фінансуються молодіжні програми.

Саме на рівні місцевих бюджетів зосереджено фінансування понад 60% видатків на освіту (фінансове забезпечення освітніх закладів нижчих рівнів – дошкільної та середньої освіти) та до 80% видатків на охорону здоров'я (фінансування закладів первинної та вторинної лікувально-профілактичної допомоги). Що стосується видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення населення, їх основна частина (до 70%) забезпечується за рахунок коштів Державного бюджету; причому, починаючи з 2002 року, роль центрального бюджету досить істотно зросла (рис. 1).

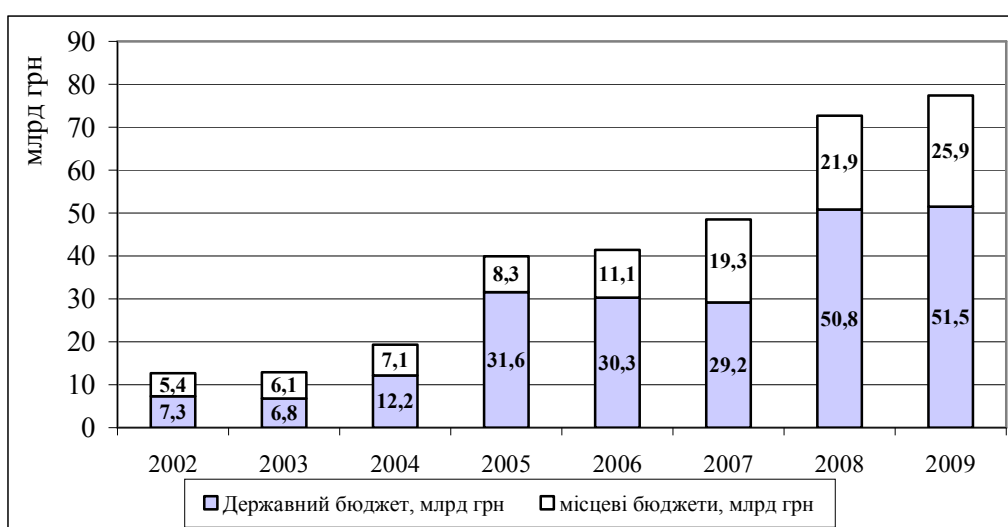

Рис. 1. Видатки бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення населення в Україні, 2002-2009 рр.
Джерело: побудовано за даними Міністерства фінансів України [2]

Майже $\frac{3}{4}$ усіх коштів місцевих бюджетів в Україні спрямовується на соціальні цілі: соціальний захист і соціальне забезпечення населення, утримання закладів і об'єктів, які належать до соціально-культурної сфери (рис. 2). За даними Міністерства фінансів України, загальний обсяг видатків місцевих бюджетів без урахування міжбюджетних трансфертів склав 127,1 млрд грн у 2009 р. (81,5% плану), в тому числі по загальному фонду – 108,8 млрд грн (94,9% плану), по спеціальному фонду – 18,3 млрд грн (80,3% плану) [2]. Основна частина цих коштів була спрямована на соціально-культурну сферу, зокрема: на фінансування освіти (31,8%), охорони здоров'я (21,5%), соціального захисту та соціального забезпечення (20,2%). Лише 3,8% сукупних видатків місцевих бюджетів було спрямовано на духовний та фізичний розвиток, 5,3% – на фінансування житлово-комунального господарства.

Таким чином, саме місцеві бюджети в сучасних умовах значною мірою зумовлюють рівень суспільного добробуту, є одним із основних джерел задоволення життєвих потреб громадян. Разом з цим саме на цьому рівні бюджетного фінансування

нагромаджено значний обсяг проблем, що зумовлені як недостатньою фінансовою базою місцевого самоврядування, так і недоліками системи управління та розподілу коштів, недосконалістю міжбюджетних відносин в Україні.

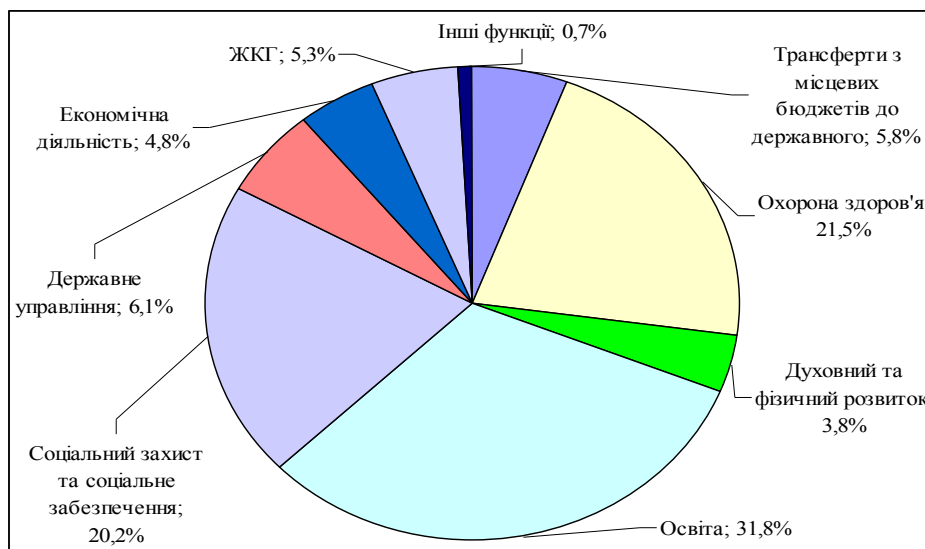

Рис. 2. Структура видатків місцевих бюджетів України за функціональною класифікацією у 2009 р.

Джерело: побудовано за даними Міністерства фінансів України [2]

Механізм фінансової допомоги місцевим бюджетам з Державного бюджету ґрунтується на системі вирівнювання, що здійснюється за допомогою трансфертів від центрального уряду, які гарантують, що кожен місцевий бюджет матиме достатньо ресурсів для виконання рівнів видатків, визначених нормами. Фінансування видатків місцевих бюджетів за державними програмами соціального захисту населення провадиться за рахунок субвенцій, передбачених державним бюджетом на відповідний рік, у межах обсягів, затверджених в обласних бюджетах, бюджеті Автономної Республіки Крим, бюджетах міст Києва та Севастополя, міст республіканського Автономної Республіки Крим і обласного значення та у районних бюджетах на зазначені цілі у відповідності до Порядку фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення за рахунок субвенцій з державного бюджету, що затверджений Постановою КМУ від 04.03.02 р. № 256 [4]. Цей Порядок визначає механізм фінансування видатків місцевих бюджетів на здійснення заходів з виконання державних програм соціального захисту населення щодо пільг окремих категоріям населення, допомоги сім'ям з дітьми, додаткових виплат населенню на покриття витрат з оплати житлово-комунальних послуг та компенсації транспортних витрат. Таким чином, до субвенцій соціального спрямування належать:

– субвенція на надання пільг з послуг зв'язку та інших передбачених законодавством пільг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу на побутові потреби, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної

плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот) та компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян;

- субвенція на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам та тимчасової державної допомоги дітям;

- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот;

- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу.

У цілому субвенції на фінансування програм соціального захисту є вагомим складовою трансфертів з Державного бюджету, на яку припадає понад 30% відповідних ресурсів (рис. 3). Так, у 2009 р. субвенції соціального значення були перераховані місцевим бюджетам у розмірі 22,8 млрд грн (94,2% планових надходжень), що склало 36,7% сукупного обсягу міжбюджетних трансфертів [3].

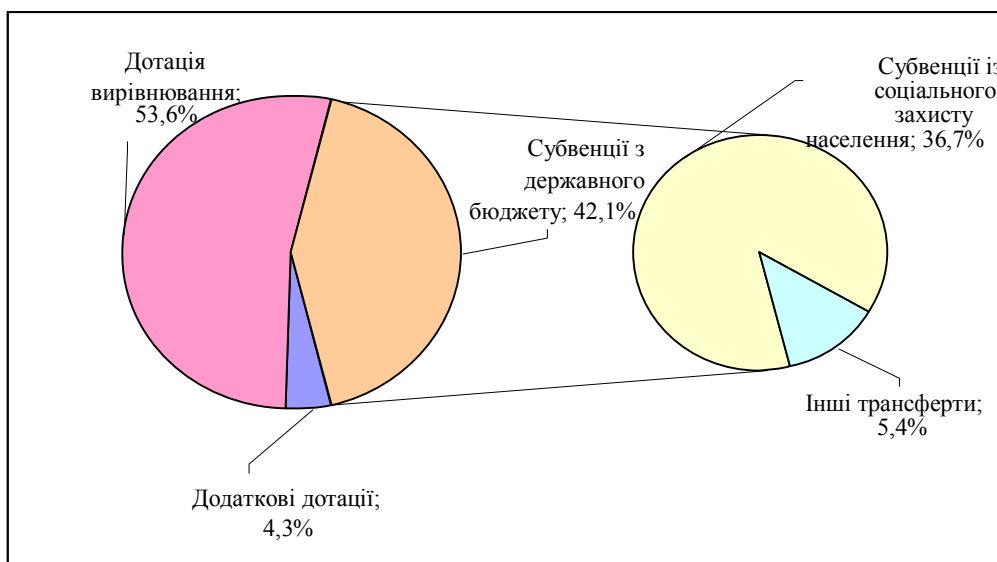

Рис. 3. Структура міжбюджетних трансфертів в Україні в 2009 р.
Джерело: побудовано за даними Міністерства фінансів України [3]

Значною проблемою в Україні залишається регіональна нерівномірність у фінансуванні видатків місцевих бюджетів на соціальний захист в розрахунку на одну особу. Якщо в середньому по Україні видатки місцевих бюджетів склали 2750,7 грн у розрахунку на одну особу у 2009 р., то найбільші обсяги видатків були характерні для міста Києва (4216,9 грн на особу), найменші – для Сумської, Луганської та Донецької областей (відповідно 2465,6; 2500,8; 2507,2 грн) [5].

Найбільша за обсягом стаття бюджетних видатків (42,65 млрд грн, або 58% сукупних видатків на соціальний захист у 2008 р.) традиційно спрямовується на підтримку пенсіонерів, що цілком природно з огляду на значну питому вагу людей літнього віку у складі населення. Так, за даними 2009 року, особи у віці, старшому за працездатний, становили майже 24% усього населення країни (понад 11 млн осіб).

Більше того, зважаючи на прогресуюче постаріння населення в умовах скорочення його загальної чисельності, слід очікувати подальшої переорієнтації на користь літнього населення тих державних ресурсів, що спрямовуються на соціальні цілі, та відповідної адаптації всієї системи соціальної підтримки в державі.

Видатки на підтримку сімей, дітей та молоді посідають другу позицію у структурі видатків на соціальний захист населення. Зокрема, в 2008 р. на ці цілі було спрямовано 11,57 млрд грн, або 15,6% усіх видатків на сукупний захист та соціальне забезпечення, а в 2009 р. частка цих видатків зросла до 17,4% (14,3 млрд грн) завдяки підвищенню розміру окремих видів соціальних виплат на дітей. Крім того, окремі складові видатків, які в реальності спрямовуються на вирішення проблем соціального захисту дітей та молоді, фактично фінансуються за рахунок інших видаткових статей бюджету (наприклад, програми оздоровлення дітей та молоді, які фінансуються за статтею «Охорона здоров'я», або субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на облаштування закладів, які надають соціальні послуги дітям і молоді тощо).

Вагомою складовою фінансування соціальної підтримки населення є видатки державного бюджету на централізовані закупівлі, які формують значну частину матеріального потенціалу галузей охорони здоров'я, освіти, соціального захисту та соціального забезпечення. Такі видатки здійснюються через окремі державні установи та затверджуються у відомчому розрізі у щорічному законі про державний бюджет. Зокрема, плановий обсяг державних закупівель по Міністерству праці та соціальної політики, Міністерству охорони здоров'я та Міністерству освіти становив 1251,2 млн грн на 2005 р., 2597,6 млн грн – на 2006 р., 2196,6 млн грн – на 2007 р.

Незважаючи на значні суми державних видатків, що спрямовуються на соціальні програми, широкий перелік форм соціальної підтримки населення, перевагами якої в Україні користується значна частина суспільства, не всі заходи виявляються ефективними. Узагальнення праць науковців, що досліджують проблеми фінансового забезпечення розвитку соціальної сфери в Україні, дозволяє узагальнити основні чинники, що визначають кризові прояви у фінансуванні системи соціальної підтримки:

- надто широкий перелік соціальних зобов'язань держави, що супроводжується відсутністю реально гарантованого фінансового забезпечення, постійним недофінансуванням соціальних видатків, неврахуванням реальних макроекономічних передумов та перспектив надходжень до дохідних частин бюджетів при плануванні соціальних видатків майбутніх періодів;

- недосконалість системи адміністрування фінансових ресурсів, що спрямовуються на соціальні цілі; розпорошеність бюджетних ресурсів та дублювання управлінських функцій щодо розподілу соціальних видатків поміж різних гілок виконавчої влади (зокрема, відповідальність за формування державної політики у сфері соціального захисту, надання населенню допомог, пільг і житлових субсидій несе Міністерство праці та соціальної політики України, в той час як відповідальність за обґрунтованість потреби в коштах відповідних субвенцій, їх своєчасне і повне надходження до місцевих бюджетів – Міністерство фінансів України); неможливість концентрації бюджетних коштів на пріоритетних напрямках соціального розвитку територіальних громад;

- надмірна централізація управління фінансовими потоками, що спрямовуються на соціальну підтримку населення, недосконалість законодавчого регулювання прав органів місцевого самоврядування щодо здійснення повноважень у сфері соціального забезпечення;

- непрозорість формування міжбюджетних відносин унаслідок відсутності нормативів фінансової забезпеченості щодо відповідних галузей або вартісних стандартів надання соціальних послуг;

– низька ефективність витрачання бюджетних коштів на соціальні цілі внаслідок повільного та непослідовного впровадження програмно-цільового методу у бюджетному процесі як на державному, так і на місцевому рівнях; фактична відсутність ефективного контролю, аудиту та системи оцінки діяльності установ соціальної сфери (із визначенням мети діяльності та критеріїв досягнення цієї мети) та ефективності відповідних видатків;

– відсутність прогнозу розвитку галузей соціальної сфери, які б включали послідовність реформ та розрахунок коштів на фінансування галузей, включаючи фінансування реформ.

Існування цих проблем, що характеризують загальні підходи до формування механізмів фінансування соціальних видатків, визнано в Програмі економічних реформ України на 2010-2014 рр., що розроблена Урядом України [6]. У документі визнано, що вдосконалення фінансового забезпечення системи соціальної підтримки населення України має ґрунтуватися на загальних засадах та принципах модернізації всієї системи управління державними фінансами, що спрямована на забезпечення стійкого економічного зростання й гарантованого виконання державою своїх соціальних зобов'язань.

Зміцнення фінансової бази та підвищення фінансової незалежності місцевих бюджетів є ключовим аспектом підвищення ефективності фінансового забезпечення системи соціальної підтримки населення України. Згідно з Концепцією реформування місцевих бюджетів [7] до основних напрямів модернізації відповідного механізму фінансування належать:

- зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування;
- підвищення ефективності процесу формування видаткової частини місцевих бюджетів та децентралізація управління бюджетними коштами;
- удосконалення системи регулювання міжбюджетних відносин;
- запровадження планування місцевих бюджетів на середньострокову перспективу;
- посилення інвестиційної складової місцевих бюджетів;
- підвищення ефективності управління коштами місцевих бюджетів та посилення контролю і відповідальності за дотримання бюджетного законодавства;
- забезпечення прозорості процесу формування та виконання місцевих бюджетів.

Розширення самостійності органів місцевого самоврядування об'єктивно потребує створення **відповідної системи контролю за їх діяльністю**. Як свідчить світовий досвід, такий контроль доцільно будувати у формі:

- фінансового, який забезпечує відповідність фінансової діяльності нормам та вимогам чинного законодавства;
- адміністративного за виконанням органами місцевого самоврядування своїх функцій з точки зору ефективності використання коштів та ресурсів.

Найбільш важливого значення набуває розширення контролю з боку територіальних громад, забезпечення прозорості формування та розподілу видатків, що спрямовуються на соціальні цілі, забезпечення моніторингу цільових індикаторів за допомогою безпосередньої підзвітності органів місцевого самоврядування перед громадянськістю (територіальними громадами) та системи «зворотного зв'язку».

Децентралізація управлінських та фінансових повноважень. Як зазначалося, чинне розмежування видатків між бюджетами здійснюється за відомчим, а не за галузевим принципом, що призводить до дублювання функцій різними рівнями влади, різного рівня фінансового забезпечення закладів однієї сфери. Тому для більшої ефективності планування та фінансування видатків доцільно передати відомчі заклади

соціально-культурної сфери у підпорядкування місцевим радам із закріпленням відповідних фінансових ресурсів.

Вочевидь, децентралізація видатків на заходи соціальної підтримки потребує й відповідної децентралізації джерел прибутків, які забезпечують формування ресурсної бази соціальних видатків. З огляду на це, зміна фінансування територіального самоврядування в Україні мала б стосуватися розширення значення місцевих податків, а також впровадження нової системи фінансового вирівнювання між новоутвореними населеними пунктами та областями.

Перерозподіл повноважень щодо адміністрування фінансових ресурсів держави потребує внесення певних змін до фіскальних систем. На думку фахівців Національного інституту стратегічних досліджень [8], раціональним є перехід на зв'язану модель податкової системи, суть якої полягає в закріпленні за місцевими бюджетами частки обсягу національних податків, яка не буде враховуватися при розрахунку міжбюджетних трансфертів. При цьому як найбільш ефективний захід пропонується закріплення за місцевими бюджетами 10% податку на прибуток підприємств, що створить зацікавленість для них в активізації роботи щодо сприяння зростанню надходжень даного податку та покращання умов для ведення бізнесу. А відповідне формування стимулів у місцевих органах влади у стимулюванні ділової активності на своїй території та нарощуванні доходів від податкових стягнень є запорукою соціально-економічного розвитку регіонів та добробуту територіальних громад.

Подальше запровадження програмно-цільового методу планування бюджету. Програмно-цільовий метод у бюджетному процесі – це система планування та управління бюджетними коштами у середньостроковій перспективі, орієнтована на взаємозв'язок між рівнем фінансування кожної окремої програми та очікуваними результатами від її реалізації. Тобто застосування цього методу передбачає розроблення і реалізацію бюджетних програм, орієнтованих на конкретний результат із використанням індикаторів їх виконання для оцінки ефективності проведених видатків. Завдяки цьому досягається поєднання бюджетної та соціальної політики держави.

Саме тому видається доцільним відображення усіх видатків на соціальний захист населення, зокрема відповідних субвенцій із державного бюджету, у вигляді бюджетних програм. Водночас згідно зі статтею 89 Бюджетного Кодексу України видатки на державні програми соціального захисту населення є видатками місцевих бюджетів, що провадяться за рахунок коштів вищезгаданих субвенцій. Тому для того щоб перейти до комплексної системи відображення усіх видатків держави на соціальний захист населення у вигляді відповідних бюджетних програм, необхідно, щоб програмно-цільовий метод бюджетування застосовувався на усіх ланках бюджетної системи країни.

У цілому програмно-цільовий метод є одним із найбільш адекватних прийомів для розбудови механізмів фінансування системи соціальної підтримки населення в Україні, оскільки він: орієнтується на надання якомога більшого обсягу соціальних послуг населенню на одиницю витрачених грошових коштів; здатний демонструвати стандарт послуги відповідно до пріоритетів людського розвитку; забезпечує як реалізацію функції контролю за цільовим використанням бюджетних коштів, так і оцінку результатів діяльності закладу / установи на основі досягнення встановленого показника / індикатора людського розвитку; може використовуватися за всіма напрямками витрачання бюджетних коштів, що впливають на стан людського розвитку; може застосовуватися як на державному, так і на місцевому рівні, що є основою ефективного реалізації державної соціальної політики щодо людського розвитку.

Удосконалення системи прогнозування доходів та видатків держави, зокрема місцевих бюджетів, на наступний бюджетний період і розроблення прогнозу середньострокових показників місцевих бюджетів є важливою передумовою успішного запровадження програмно-цільового методу на місцевому рівні. На сучасному етапі Україна переживає значні демографічні зміни, які вочевидь вплинуть на формування потреби у соціальних послугах та інших заходах соціальної підтримки населення, потребуватимуть істотної переорієнтації фінансових потоків у межах бюджету та позабюджетних фондів. З метою належної підготовки до таких змін необхідно розробляти спеціальні методики впровадження довгострокових демографічних прогнозів до бюджетного прогнозування, а їх результати повинні бути використані при розробленні стратегічних рішень щодо реформування податково-бюджетної політики.

Удосконалення формули розрахунку обсягу міжбюджетних трансфертів. Основним завданням міжбюджетних трансфертів є забезпечення органів місцевого самоврядування фінансовими ресурсами, необхідними для ефективної реалізації державної політики, зокрема соціальної політики в частині людського розвитку. Водночас більшість науковців погоджуються, що діюча формула розрахунку обсягу міжбюджетних трансфертів в Україні залишається недосконалою. На думку І.Ф. Щербини [9], у цій формулі відображені спроби зберегти існуючий розподіл ресурсів між галузями, при якому витрати місцевих бюджетів визначаються насамперед наявністю об'єктів місцевого господарства, а також закладів і організацій соціального забезпечення та соціального захисту, що перебувають у підпорядкуванні місцевих органів. Існуючий механізм надання бюджетних трансфертів із державного бюджету не враховує об'єктивні соціально-економічні відмінності між регіонами, що передбачають різні структури й обсяги надання суспільних благ і послуг населенню, і призводить до розпорощення коштів між багатьма державними й суб'єктами господарювання та їх неефективного використання.

Формула розподілу обсягу міжбюджетного трансферту (дотації вирівнювання) не враховує саме реальну потребу в отриманні населенням обсягів і видів соціальних послуг належної якості та фактори, що впливають на ці послуги (рівень захворюваності та інвалідності, заходи з профілактики тощо). За сучасних умов визначити обґрунтованість певної суми, що витрачається на фінансування соціальних послуг, неможливо, оскільки відсутні стандарти надання таких послуг. Тому для забезпечення прозорості й об'єктивності визначення реальних потреб місцевих бюджетів необхідно запровадити відповідні стандарти, що визначатимуть обсяг послуг, їх якість, вартість і реальну грошову забезпеченість бюджетними ресурсами за умови жорсткої процедури контролю та відповідальності місцевої влади перед громадою.

На відміну від діючого наразі в Україні підходу міжбюджетні трансферти мають бути програмними середньостроковими видатками. Причому ці трансферти можуть формуватися і як спеціальні бюджетні програми, спрямовані на розширення можливостей людського розвитку, і як програми, що передбачають вирішення масштабних проблем. Перший вид програм повинен застосовуватися до цільових міжбюджетних трансфертів – субвенцій на соціальні витрати, другий доцільно використовувати щодо дотації вирівнювання.

Висновки. Підсумовуючи викладені вище пропозиції щодо напрямів модернізації фінансового забезпечення системи соціальної підтримки населення України, необхідно зазначити, що зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування та розмежування видаткових повноважень органів місцевого самоврядування мають відбуватися поетапно з урахуванням суспільно-політичних та економічних умов із збереженням збалансованості бюджетної системи в цілому, а також у взаємозв'язку з проведенням реформ в галузях бюджетної сфери та інших сферах діяльності.

Ключовими економічними передумовами успішної реалізації відповідних реформ, які забезпечать формування обсягу фінансових ресурсів, необхідного для виконання соціальних зобов'язань держави, є виконання плану надходжень до доходної частини бюджету з метою уникнення бюджетного дефіциту, підвищення ефективності й гнучкості фіскальних видатків, а також оптимізації управління державними фінансами в цілому.

1. *Бюджетний кодекс України*. Закон від 21.06.2001 № 2542-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 37–38. – С. 189.
2. *Бюджет України*: Статистичні збірники Міністерства фінансів України за 2002–2009 рр. / Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua.
3. *Звіт про виконання Державного бюджету України за 2009 рік у розрізі економічної класифікації* / Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.minfin.gov.ua.
4. *Законодавство України*. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua.
5. *Бюджетний моніторинг: аналіз виконання бюджету за 2009 рік* / [Щербина І. Ф., Рудик А. Ю., Зубенко В. В., Самчинська І. В.] ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», USAID. – К. : 2010. – 136 с.
6. *Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава. Програма економічних реформ на 2010–2014 роки* / Комітет з економічних реформ при Президентові України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/signal/0004100.pdf>.
7. *Концепція реформування місцевих бюджетів*, схвалена Розпорядженням КМУ від 23.05.2007 № 308 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=308-2007-%F0>.
8. *Пріоритети реформування податкової політики України: як перейти від фіскалізму до стимулювання ділової активності?* – К. : НІСД, 2010. – 80 с.
9. *Щербина І. Ф.* Забезпечення людського розвитку через механізми бюджетного регулювання : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.00.07 / І. Ф. Щербина; НАН України; Ін-т демографії та соціальних досліджень. – К., 2009. – 20 с.

Отримано 05.05.2011 р.

А. В. Герасименко

Направления модернизации финансового обеспечения системы социальной поддержки населения Украины

Статья посвящена обоснованию направлений усовершенствования финансового обеспечения системы социальной поддержки населения Украины. Исследовано современное состояние финансирования расходов на социальную защиту и социальное обеспечение населения, выделены основные проблемные вопросы в этой сфере. Предложены пути повышения эффективности использования этой статьи бюджетных расходов и мероприятия, способствующие оптимизации финансового механизма их бюджетного обеспечения.

Ключевые слова: программы социальной поддержки, социальная защита и социальное обеспечение, социальные расходы бюджета.

G. V. Gerasymenko

The ways of modernization of financial providing of the system of social support of the population of Ukraine

The publication is devoted to substantiation of directions of improving financial providing of the system of social support of the population of Ukraine. The present state of funding of expenditures on social protection and social providing of the population is investigated, the main problematic issues are defined. The ways of increasing the efficiency of the budget social resources are proposed, as well as the measures, which will facilitate optimization of the financial mechanism of their budgetary providing.

Keywords: programs of social support of the population, social protection and social providing, social spending of the budget.